

Womhaj Bóh!

Czytło 12.
25. męrza.

Lětnik 10.
1900.

Šeršike njedželiske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihczišczerńi w Budyšcinje a šu tam dostać ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Lätare.

Jes. 66, 10.

„Wješełcze šo š Jerusalemom a šradujcze šo na nim wšchitzy, kotsiž jo lubujecze; wješełcze šo š nim wšchitzy jara, kotsiž wy pšche njo žarowali šcže!“

Šo tutym šchpruchu ma našcha dženšnišcha njedžela šwoje mjeno. Še wješeł njedžela, kotruž dženša šwiecežimy. Še jara rjane žyrtwinške wuštajenje, šo mješ njedželemi pašionškeho abo poštneho čaša runje ta šrjedža do žyłego kšhesčžijanštwu woła: Lätare, wješeł šo wo šrjedža w pašionje! Pšchetož kšhesčžijenjo šwječža čzerpjenje šwojeho horještanjeneho šeršichy žiwjenja a šnaja jutrowne wješełe šami w šwojej wutrobje pšchi wšchem čzerpjenju šwojeho žiwjenja. Še tón horještanjeny Šhryštuš w čzerpjaznych kšhesčžijanach, kotryž jim tež w tyšchnošczi špewacž dawa. Wón je jich potajne wješełe, wo kotrymž kšherlušche dohycža w hětach prawych nihdy njemjelečža, a wo kotrymž wyštanje Božich džeczi tež pod šylšami njewoněmi.

Tež šwět šnaje wyštanje w šbožownych dnjach w džiwim rejwanju wokolo šłoteho czelečža, hdžež šo šndaju k jedži a k picžu a šlawaju k hracžu, w krotkim poštnym wješełu šwojeho lošhta, šwojeje woczoweje a cželneje žadošcže — ale hdžž popjelna šrjedža jich nješboža pšchindže, dny, wo kotrychž reka: Wone šo mi nješpodobaju, hdžž khorošcž šo pšchibliži a šhubjenja, hdžž šo šamotnošcž a puštošcž cžini, hdžž na šmjertne loža a rowy dže a

štrožełe šmjercže a kłacža dušchu šapšchimnu, hdžž šfóncžnje šmjertniža šama wo jich komoru kłapa prajizy: „Še štary šakoń, cžłowjeło, dnyrbišch wumrjecž“ — dha płakanje šo šbėhnye, dha je se wšchem Lätare kónž, dha šylšy šo ronja w hórkim horju, a nóz je ššhadžala, cžmowa, bjeshwėšdna, štyštna nóz, pšchetorhujena jenož wot płakanja a štonanja.

Še hinať š tym Lätare Božich džeczi. Tež woni wjedža wo čzerpjenjach rēcžecž, tež woni płakaja šwoje šylšy pšchi khoroložach a rowach, tež na nich pšchindžeja nozy tyšchnošcže a nozy štyšcženja — ale hlaj, šrjedža w pašionje, tež pod šylšami a čzerpjenjami šnaja woni jene potajene Lätare, tež pšches cžmowu cžichu, bjeshwėšdnu nóz kłinczi to ššradžne wyštanje jich podrožniškich kšherlušchow. Pšchetož tón dnješ je jim potajništwu šjewił se šłódkim šłowom: Šo malej kšwili, po malej kšwili! (Jan. 16, 16.) Haj, wón šam je wėrjazym šłódku potajništwu wėcžneho žiwjenja. Mjeje-li Bóh šam šwojeho šyna pšchepušcžil, kať dha nochžyl wón nam š nim wšcho dodacž? Wumrjemy-li šobu, dha tež budžemy š nim šobu žiwi, čzerpimy-li šobu, dha tež budžemy šobu kuježicž, tež š nim šobu horještanjemy. Še-li wón šašchol do wotpocžinka šwojeje krašnošcže, dha tež dnyrbimy my šańcž do šabatneho wotpocžinka Božeho luda a domach bycž pola njeho. Pšchetož wón je prajil: „Šdžež ja šym, tam dnyrbi tež mój wotrocž k bycž“ a wón je prošyl: Wótcže, ja chžu, hdžež ja šym, šo bychu tež cži šami pola mje byli, kotrychž mi dať šy, šo bychu moju krašnošcž widželi, kotruž mi dať šy.“ Šo je ta wėštošcž, kotraž

šchesečžijanam jow delkach we wschej uozy šwęczi, kotraž jim tež w šylkach spěwacž dawa. Šchetozž Šhrystuš je lich zyla wěstoseč, Šhrystuš je jich zyla šwěrlo a šlónzo.

Šchtó je, kiž frudnje płacže?

Ja płacacž njemóžu;

Mi wutroba wscha šfacže,

Šzo jara wješelu.

To šlónzo, kiž mje šhreje,

Je Jesuš Šhrystuš šam;

Hdyž wón šo na mnje šmėje,

Dha mam, šchtož požadam.

Šamjeń.

Pucžowanie po Božim pišmje

abo

čajse myšle nadeněžech, Bože šłowo čitajo.

Podawa šwěrnny čítar „Šomhaj Bóh-a“.

(Potracžowanie.)

1. knihi Mójsašowe, 5. staw.

II. Šchtucžka 3—32. Nětko šu šapišani wótzojo tuteje strony: hromadže 10 prawótzow, kotřiž se šwójimi wyškofimi starobami wschón čas 1656 lět mjes štworjenjom šwěta a špocžatkow liježny wupjelnja, a tak bēšche móžno, šo někotři jenotliwi Bože šjewjenja i pracžaka podadža narodej, po liježny žiwemu.

Š Hadam bē što a třizečzi lět štary, hdyž šo jemu po Šabelowym šabicžu šhu narodži po jeho podomnošči. Ša jenej stronie bēšche wón šhudy, hrěšny čłowjek, jako jeho nan a jeho macž, wo kotrymž psalm praji: Šlaj, w hrěchach šym ja płodženy, a moja macž je mje w hrěchach podjala; na drugej stronie pač bēšche i dobom potomnik teho, kotremuž bēšche šo šlubjenje psihichodneho šbóžnika dostało, a kotryž bēšche pišes wěrn do tuteho šlubjenja šašo ponomjeny do wobrasa šwojeho štworicžela, kotryž bēšche teho dla staw šwjateje žytkwe. Š Hadam rěkašche šwojeho šyna Seth.

Šo Sethowym narodženju bēšche wón živy wóšom štow lět, a płodžesche šynow a džowki, tak šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow a třizečzi lět, a wumrje.

Seth bēšche što a pjecz lět štary a płodžesche Šnoša, a bēšche po Šnošowym płodženju živy wóšom štow a šydom lět, a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow a dwanačže lět, a wumrje.

Šnošy hižo šu šebi myšlili, šo je pošlednja šada: „a wumrje“, njetrjebawšcha. Štajnje šo wona wospjetuje, šo by tak pošajala, šo je knježštwó šmjercže wot Šadama šem njepšcheměnjomne prawo. „Šmjercž knježesche wot Šadama hacž do Mójsaša, tež nad tymi, kotřiž nješbu šhrěšchili i runym psihestupjenjom, jako Šadam, kotryž je šnamjo teho, kotryž mějesche psihinč“, piša Šawoł Šomškim šchesečžijanam.

Ša podložku knježazeje šmjercže šjewi šo móž žiwjenja čim šašnišcho. Šchetozž čłowjek wumrje hacž potom, hdyž je wón žiwjenje dale płodžil. Šdyž tež jednotliwy čłowjek je šmjercžu woteńže, dha je tola žiwjenje čłowjestwa šašowane, a nadžija na šymjo je pošylnjena, kotrež ma psihewinycz šawinowarja wscheje šmjercže.

Šnoš bē džewjecž džekacž lět štary a płodžesche Šenana, a bē po płodženju Šenanowym hiščeže živy wóšom štow a pjatnačže lět a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow a pjecz lět, a wumrje.

Šenan bēšche šydom džekacž lět štary a płodžesche Šahalaleela, a bēšche po płodženju Šahalaleelowym hiščeže wóšom štow a šchtyr-žyczi lět živy a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow a džekacž lět, a wumrje.

Šahalaleel bē pjecz a šchěčž džekacž lět štary a płodžesche Šareda, a bēšche po płodženju Šaredowym hiščeže živy wóšom štow a třizečzi lět a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche wóšom štow a pjecz a džewjecž džekacž lět, a wumrje.

Šared bē što a dwě a šchěčž džekacž lět štary a płodžesche Šnocha (Šenocha). Šenoch to rěka: pošwjecženy. Šeho šu drje hižo džěczo Šnjesej we wošebitym šmyšlu pošwjecžili a podali. Š Šared bēšche po płodženju Šnošowym hiščeže živy wóšom

štow lět a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow dwě a šchěčž džekacž lět, a wumrje.

Šnoch bēšche pjecz a šchěčž džekacž lět štary a płodžesche Šethusalaha. Š hdyž Šnoch bēšche Šethusalaha płodžil, wóšta wón w bohobojajnym žiwjenju. Wón mějesche najněžnišchi wobšhad i Šohom, tehdy hiščeže widžomnje i čłowjekom wobšhadžajnym, faž bēšche to wot džěčatštwá šem šwucženy, tři šta lět, a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche tři šta a pjecz a šchěčž džekacž lět.

Wón bēšche bohobojajnje živy a bēšche předar Božeje praw- došče ša čaš psihibywazeho šazpiwanja Božeho, faž nam Šudajš pišche: Šsedny wot Šadama, Šnoch, je wěšchžil a rjeknyl: Šlaj, Šnjes dže je šwójimi wjele tawšynt šwjatymi, šo by šud džeržak na wschitkich, a šo by šchtrašowal mjes nimi wschitkich bjesbóžnych, wschitkich jich bjesbóžnych škutkow dla, kotrež woni bjesbóžne šu činili, a wschitkeho twjerdeho dla, šchtož čži bjesbóžni hrěšchizy psihecžiwó njemu šu rěčželi. Šeho dla wša Bóh Šnocha živeho přjecž, šo njetrjebawšche šmjertne štyški wucžerpjecz, a njebu wjazy widžany.

Šawoł pišche wo nim Šebrejškim: Šišes wěru bu Šnoch psihekadženy, šo by šmjercž njewohladał, a njebu namašany, teho dla, šo Bóh jeho bēšche psihekadžil; psihetozž přjedy, hacž wón bu psihekadženy je wón šwědčjenje měl, šo šo Šohu je špodobal.

Šidowške a arabške bajki Šnocha wulzy šhwala, niž jeho bohobojajnošče dla, ale jeho mudroščow dla; šhwala jeho, šo je pišmo i pišmikami a ličenje wunamał, a šo je wschón mudry był na hwěšdnym njebju. Šo nim šu tež apokryphške kniši mjeno dostale. Něhdy i hrjekške rěče psiheložene šu šo šašowane w äthiopškej rěči (tajku rěča w Šfrizy) a šu lěta 1773 do Šurophy psihišchle. Šam namašach tež nadrobne rošwucžjenje wo tym, tak šo lěto, po měšacžu ličenje a wot židowškeje šwjedženš- škeje protyki žadane, najšepje i lětom po šlónzu ličenym, hodži wurunacž. Dofelž mějesche Šnoch po ličžbje lět jeho žiwjenja ša wucžerja pošneho šlónčžneho lěta po 365 1/4 dnjow.

Bóh wša Šnocha přjecž nimale wóšjedž lět wot Šadama hacž do liježny, lěta 987 po štworženju šwěta. Še šednym potomnikom Šadamowym i Šainoweje strony, i Šamechom, bēšche šo Šainowa štrona najdale wot Šoha šdaliła. Šenoch, šedny potomnik Šadamowy je Šethoweje strony je najpošožnišchi tuteje strony. Šhrystuš njeje po tym přeni psihetrašjeny, tola přeni štanjeny.

Šethusalah bēšche što a šydom a wóšom džekacž lět štary a płodžesche Šamecha, a bēšche po Šamechowym płodženju hiščeže živy šydom štow a dwaj a wóšom džekacž lět a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche džewjecž štow šchěčž- džekacž a džewjecž lět, a wumrje. Šo je najwjětšcha štaroba, kotruž je hdy čłowjek dozpil.

Šo njebychu tele ličžby prawy byle, to njemóžech na žane wašchne dopošajacž. Šrajišch-li, šo njemóžech tajku štarobu, wo fažlež nam Bože šłowo tu pomjedži, wopšhijecz, dofelž je něčžičhi čłowjek tola do žyla šinašchi, dha praju, šo tak jenož rěči hohy njerošum. Šopomń, šo nam wschitzy šwědkojo i Božeje štwórbny do čaša liježny šwědčža wo hohrišch mozach pracžaka, šo bēšche čopłota, wjedro a mnohe druge pošedženja w Božej psihirodže do liježny do žyla druge hacž po liježny, šo šo žiwjenje jednorišche a šajnišche miny, a šo šo ščžhwki paradíškeho pošoja nješbu hnydom minyle w kolijach wschědnošče.

Šenož pošalku móžesche šmjercž móžnu štrutoščž přenišcheho čłowjestwa psihelomicž; teho dla mějachu prawótzojo wschitzy dolhe žiwjenje.

Šamech bēšche što dwě a wóšom džekacž lět štary a płodžesche šyna a narjekny jemu Šoah, to je po šerbški: mēr a pošoj, a džesche: Šón budže našch mēr a pošoj, budže naš trošchtowacž w našchey prošy a wschitkim džěle našchich rukow na jemi, kotrež je Šnjes poškla.

Š profetiškim duchom wohlada wón po tajkim w tymle šynu praweho, kotryž nima šwojeho runjecža, a mějesche jeho ša pošoj pod wschej čžežu a pod wschej štyšnošči na jemi, na kotrež bēšche tehdy hrošnosčow wjazy dylši hdy. Š Šoachom poščina šo drugi lětškatk šwětnych štwišnow; Šoach je šo narodžil lěta 1056 po štworženju šwěta.

Šo płodženju Šoachowym bēšche hiščeže živy pjecz štow a pjecz a džewjecž džekacž lět a płodžesche šynow a džowki, šo wschitka jeho štaroba bēšche šydom štow šydom a šydom džekacž lět, a wumrje.

Noah bēsche pjecz stow lēt stary a plodžesche Sema, Hama a Sapheta; po starobje maja Noachowi synojo tónle rjad: Saphet, Sem, Ham. Sema pak bēsche Bóh najbóle požohnowal, a teho dla dostanje w Božim pišnje přenje městno.

So je Noah hatle pjecz itow lēt stary ho woženil, hwēdźi sa to, so je ho hwēta dla wulzy huēwal; cžeho dla by ho wón hewal mandželstwa džeržal? Wón je widžal, so bēchu wšchitzy mužojo tyranowje, so hu semju napjelnili i mozu a nahylnošču; teho dla je hebi pomyšlił, so chze radšcho bycz žiwj bjes džeczi, hacž so by mēl nje poradženyh njedocžinkow. A ja mam sa to, so njeby nihdy na nihdy hebi mandželstu wšal, njeby-li jeho něchtón napominal: pak hu jemu patriarchowje, pak je jemu jandžel to kasał. Tak praji Luther.

Noachowi synojo wšachu hebi hiščeže do liježy mandželste, džeczi pak po wošebitym wodženju njemējachu.

Kaž je hlēdowazeho pschēhlada spósnajesch, bēsche Hadam hiščeže hacž do Samechoweho cžaba žiwj a wot teho je najstarsche itawijny cžłowiskeho uaroda Noah doital. Wšchē licžby nascheho pschēhlada licža ho wot stworjenja hwēta.

(Potracžowanje.)

Póstin cžab.

Sažo žmy do hwjateho póstneho cžaba fastupili. Sdyž je kšesčizian w tym cžabu cžichi a ho pod kšichž župi, koleba ho hwētnē džecžo w hwētnych lóšchtach a žadoščach. Njeje a kóškopowo — móžemy pschēzo w nowinach wošjemjene cžitacž. Tež wjele tych, kotšiz ho kšesčizienjo mjenuja a k žyrkwi džerža, ho do tych žolmow šobu cžahnu. Se runje, kaž by cžert w tym cžabu wšchēch kšych duchow pušchēžil, so by kšesčizianow w jich nutroščzi molil. Karneval, kotryž maja w katholicich krajinach, je hiščeže i póhanskeho cžaba. Katholic kšesčizian ma potrebnosč, přjedy hacž do póstneho cžaba fastupi, ho hiščeže juntrócž sawjēbelicž. Teho dla ho wutora do popjelneje přjedy w harje a wjēbelu hwjeczzi.

Wobžarowne je, so kšesčizian temule hrēšchnemu cžinjenju napschēžiwow njewustupi, ale hušto doščž šobu cžini. Niz jenož do póstneho cžaba podawaja ho do džiwjeho wjēbela, ale tež žyly póstin cžab hacž k cžichemu tydženjej. W starych cžabach ho kručže na to džeržesche, so by i popjelnej přjedy wšcho džiwje wjēbele pschēstalo. Pschetož i tymle dnjom šapocža ho posčzenje.

Schtož najpřjedy mjeno „popjelna přjeda“ nastupa, dyrbi wone powšchitkownje na pokuczenje w mēšche a popjele dopomnicž, kaž ho to wot profetow stareho šluba niz jenož žadašche, ale kaž tež cžinjachu. Wošebje pak to mjeno na waschnje katholicke žyrkwe potasuje. Njedželu Palmarum ho palmy a halojy hwjeczja a do popjela špala. Pschi špocžatku ho wón w šudobju na woltač staji. Mēšchnik paczerje špēwa, so by Bóh šwojeho jandžela póškal, tón popjel pošwēžicž, so by „dobre lēkarštwow“ sa wšchitkich pokutnych byl. Sdyž je hiščeže modlitwu wušpēwal, ho popjel trójzy i wodu wokřjepi a mēšchnik hebi jón šam na hłowu nahypa a potom tym, kotšiz pschi woltařu klecža. Pschi tym praji wón: „Wopomni cžłowjeczje, so šy wot popjela a do popjela ho wobrocžišč!“ Nētko ščiznja hebi jenož kšichž i popjelom na cžolo. —

Katholic kšesčizian ho bje wšcheho pschēmyšljenja hrēšchnemu cžinjenju Karnevala poda, dokelž wēri, so jemu popjelna přjeda wodacže pschijneje. Potom dyrbi ho hwētneho harowanja wšdacž. Pschetož to rēka ho posčžicž.

Waschnje posčzenja je jara stare. Žarisejšzy posčžachu ho dwójzy sa tydžen: šchwórtk, hdyž bēsche Mójsaš na Sinai šchol, a pónželu, hdyž bēsche šašo dele pschischol. Hacž runje ho pschifasnja posčzenja ani wot šchryštuka ani wot japoschtołow wudała njeje, ho tola wot kšesčizianow to waschnje pschiwšja, woni jenož dny pschēmēnjachu. Woni posčžachu ho přjedy a pjatk, dokelž hebi židža přjedy wotmyšlichu, teho šnješa moricž, a pjatk bu wón kšichžowanj. Pola židow bēsche to šnamjo žarowanja a pokuczenja. (Dan. 10, 3. Šfra 10, 6.) Přeni kšesčizienjo mējachu so jako pschihotowanje na wažne žyrkwinške škutki. Wóřny rošwi ho wopacžny nahlad, so móžesch psches posčzenje wot Boha wodacže hrēchow dostacž.

Tež cžab posčzenja ho podlěžichi. Tak podlěžichi ho posčzenje w cžichim tydženju, kotrež něhdy 40 hodžin trajesche, (dokelž bēsche šchryštuk 40 hodžin w rowje ležal) w powołanju na Mójsaša, Šliša a šchryštuka na 40 dnjow šhutneho posčzenja. Wšchitke sawjēbelenja ho šakasachu, šamo hara na hašach ho wobmjesowasche, šudniške pschēpytowanja ho šbēhnychu. Tež w Božich šlužbach

ho šhutnosčž cžaba šjemi. Hallelujah mšchē wotmjelny, žadyn kwaš ho njedžeržesche. To by ho jara pschēčž dyrbjalo, so by ho šmyšl póstneho cžaba bóle w šwarnym žiwjenju pola naš potasal, so bychu ho tež šwētnē wjēbela šakasale. —

Reformazija je wuroštkinki póstneho cžaba šbēhnyła. Reforma-torojo njebēchu pschēčžiwow posčzenju šamemu, kaž jo tež Luther „dobre šwonkowne waschnje“ mjenuje. Tu myšl pak woni šacžihnychu, kaž by hebi šchto psches njw hnadu pschēd Bohom doščž móhl. Luther jemu pišasche: „To drje by pētnje bylo, so by ho někotre dny do jutrow, do šwjatkow a hodow powšchitkowne posčzenje mēlo. Ale Božedla niz teho dla, so by ho Boža šlužba i teho ščizniła, něšchto i tym šašlužicž abo Boha šjednacž, ale jako šwonkowne waschnje.“ Šo jeho myšli prawe kšesčizianške posčzenje w tym wobšteji, „so šwoje cžēla kšoštasch a w mjēly džeržizž“.

Sa naš ewangelišch je póstin cžab šwjaty, šhutny cžab, kotryž naš na najwjetšche dopomni, šchtož je ho hdy w njebjēbach a na šemi štalo, na wumoženje psches šchryštukowe cžerpjenje a wumřeczje. Wone nam hrēch pschēd woczi štaja a dyrbi naš k pokucže wabicž. Š tej myšlu ho nješnješe, hdyž chžesch ho w tym cžabu hwētnym wjēbelam podacž, kotrež dušchn šajēdoščja. My chžemy ho wšchēdnje pod kšichž štipicž a woczi wot kšichžowan-neho njewotwobrocžicž, potom póstin cžab prawje šwjeczimj.

Wšchelate i bliska a i daloka.

— Kaž hižo šjewichmy, štaj ho pschi kandidatnym pruhowanju na Budyškim krajnoštwiškim šeminarje dwaj Šserbaj wobdžēliłoj. Wobaj štaj pruhowanje šhwalobnje wobštaloj. Wonaj štaj Albert i Šeschiz a Wiedewach i Barta. Na Lubiškim šeminarje je jedyn Šserb pruhowanje wobštal a to Nowal i Šalowa. Duž šmējemy ššjóch šerbškich wučerjow po jutrach, kotrychž jara nušije trjebamj. Derje je, so žadyn i tych nowych kandidatow do wojakow njetřeba, so móža bjes pschetorhnenja wučerške mēsto nastupicž. Sdy bychu do wojakow dyrbjeli, by to cžim bóle mylaze bylo, dokelž maja wučerjo wot lēta 1900 šem žyle lēto jako wojazy šlužicž.

— Pschichodnu njedželu Šātare šmēje ho přenje šerbške kemschenje w nashwilnej kšichžnej žyžkwi w Draždžanach. Wodžer šerbškich kemscherjow, knjes šarač ryčer Šakub, je tón křócž psches šastojnške džēlo domach, pschi kotrymž jeho ničto šastupicž njemōže, šadžewany šam w Draždžanach pschitomny bycz. Na jeho mēščze budže knjes šarač Šeršak-Budeščžanski špowjednu rēčž džeržecž, knjes šarač Šeršak-Šrodžiščžanski pak přēdowanje. Šole kemschenje budže najšerje pošledne, kotrež ho w nashwilnej žyrkwi šmēje. Šschizna žyrkej je tak daloka hotowa, so móže kšichžna wošada w bližšchim cžabu šašo do njeje šacžahnyčž a i njej ho tež nascha Draždžanski šerbška wošada — Bóh daj nētko na pschēzo — do kšichžneje žyrkwe wróczi.

— Wulke wjēbele je šbudžilo, so je ho nowotwar želešnizy i Wóšborka do Radworja wot druheje komory pschisholil. Ša želešniza šmēje w šwojim cžabu wulku wažnosčž, hdyž budže dale natwarjena psches Šamjenž do Šinsbórka hacž do Wulkeho Šajna. Šē ho šejm wšchitke žadanje pschi tajke želešnizy dopjelnicž njemōže. Šo by kōždy najradšcho, so šady jeho pošlēžy nimo jēšdži. Wšchnosčž wēščze po móžnosčži wšchitke žadanja dopjelni, kotrež ho hodža dopjelnicž, wšchitkim pak njemōže k woli bycz. Duž chžemy ho wjēbelicž, so želešnizu, na kotruž šmy dolho cžakali, dostanjemy a šwoje privatne žadanja na bok štajicž.

— Licžba nalutowařnjow a wupožčerjow pschēzo w Šserbach pschibywa. Šo je jara šwēbelaze; pschetož wone hu naschemu ludej i wulkim wužitkom, wošebje w nēčžišchim cžabu, hdyž ma ho ratač cžēžko bēdžicž. Sdyž na šhwilu něšchto pjenješ trjeba, i wotkal je dostanje, hdyž hu nētko pjenješy tajke drohe? Šot agentow i cžēžka, abo ša židowške prozenty. Wupožčernja ho štara ša šwojich ratarjow a jim k pomozy šteji. Š temu je ša tych, kotšiz móža hebi něšchto nalutowacž, w nalutowařni k temu dobra škladnosčž ša dobru daň pjenješy šaložicž. Naschi Šserbja hu tež tón wužitk derje dopšnali. Teho dla tež nalutowařnje derje kčžēja. Šajka nalutowařnja a wupožčernja je tež Šale-šchanska. Šona lēto a bóle ho rošwiva a kčžēja. Pošlednje lēto je šašo i dobrým wužitkom škutkowała a šašo 5% došytka ša kōždeho šobustawa wušytkowała.

— Wšchelate wēdomoštnē wotřady Šlacžizy Šerbškeje mējachu přjedy tydženja ššhadžowanje w liščežej jamje. Dopoldnja šēndžeschtaj ho narodnopišny a rēčespytny wotřad. Šnjes pschēd-

hyda dr. Muka we wobemaj pošedzenjomaj šajimawy pschednoscht posticzi. Tež sa pschichodne seńdzenje šrijedu po jutrach na šerb-
skim dnju buch pschednoschki pschilubjene. W rěčespytnym wot-
rjadze wupraji šo tež žadanje po němsto-šerbiskim šlowniku. Šnjes
šaraš Šólcž i Budyšchinka chze tajki šestajecz. Šopolniju bėšche
šnjes dr. Muka wšchitkich šerbiskich špišaczelow hromadže šwołał
a bėchu šo tež šerbiszy špišaczeljo w bohatej liczbje šeschli. „Školo
šerbiskich špišaczelow“ šo šakozji. W nim ma šo jednacž wo
šerbiskim pišanju a šchtož šo jow postaja, ma i wjetšcha placžicž
ša prawidlo šerbiskeho pišanja. Šchtož nėšajke knihe napische,
mőže je tež šobustawam kola, kotrychž šebi šam wušwoli, t roš-
šudej pschepodacž. Škóncžnje mėšesche hišchcže hištoriski wotrjad
pošedzenje. Pschedšyda tehole wotrjada, šnjes šaraš dr. Šnjecz-
Šwjelecžanski, poda šajimawy pschednoscht wo najštaršchich žórlach
šerbiskeho šlawišnarštwu.

— Šnjes kandidat duchownštwu Wicžas i Šhwacžiz, kotryž
bėšche hacž dotal i wuczerjom w Šipšku, je šo do našchje Šužizy
wróćzil. Šonšistorštwu je jeho knjesej šararčej Šubizy w Šutezach
pschipošakalo, šo by šo tam na duchownštwu praktišzy pschilohowal.

— Šlowy došhodny šakon ša šatškich wuczerjom, kotryž je šo
psched krótkim w šejmje pschijał, je šo wot wušchnošcže wudał.
Wón wosnje štarobne pschilohi i ramjenja šchulškich wošadow na
štatnu poškadnizu. Wuczerjam šo wjazzy nješmėdža žyršwinski do-
šhody na šchulške wotlicžecz, ale kőždy wuczer šwoje žyršwinski
došhody pošne doštawa. Ša hodžiny, kotrež wuczer wušche poš-
štajeneje liczbje dzerži, ma šo jemu wurunanje placžicž, a to ša
kőždu hodžinu 55 hriwnow. Šo placži ša turnowanške hodžiny a
ša wucžbu w poštracžowanškej šchuli.

— W šchėžorštwowym šejmje wuradžuje šo šakon pscheczimo
nje pošczimowosčzi w šjawnym žiwjenju. Šo je tajki šakon, hđžež nje-
pošczimowosčž w naštrőžazej mėrje rošcže, nušny, dyrbi kőždy šchecžijanszy
šmyšleny cžlowjek pschidacž a šo wješelicž, šo chze wušchnošcž tajki
šakon wudacž. Ššwobodnošmyšleni a šozialdemokratojo i tajkim
šakonjom psches jene nješbu. Woni wošebje ša šwobodnošcž we
wumėštwje wuštupuja. Šakon šebi mjenujzy žada, šo mőhl šo
pschekupž kšostacž, kotryž wobrašy wuštaja a pschedawa, kotrež pošczimowosčž
cžucže šranja. Duž woni w šejmje pscheczimo temule šakonjej
herjekaja. Šrudne je, šo je pola naš tež tak daloko pschischlo, šo
wušwoleni šastupjerjo luda špytaja i šarowanjom pošradne wuradženje
mylicž a njemőžne šezimicž. Šchto dyrbi šebi lud wo tych myšlicž,
kotiž šu pošwolani, dobre luda a kraja wuradžecz, hdyž wón tajke
něšchto w šchėžorštwowym šejmje widži? — Wulke pscheczimowenje
je tež wobšladowanški šakon ša rėšne mjašo we wšchelaticž štronach
šbudžil, dokelž pschimowenje mjaša i wukraja šakaze. Woni praja,
šo my w kraju telko rėšneho škotu nimamy, šo by šo lud šam
šezimicž mőhl. Cžiscže wėry hódne to njeje a dyrbjało šo halke
dopokajacž. Š temu by ša rataštwu jenož wužitne bylo, hdyž by
plahowanje škotu roštko a rataš wjetšchego wušchka i njeho mėl.
Šdy by lud wjedžal, kajke mjašo je i wukraja w tamnych konser-
wnych thšach doštawal, njeby dale wo nje rođžil.

— Wulki prožek wotmėwa šo w tu šhwilu w Šberšfeldže.
Wėšty Štrucksberg je wot šamožitych ludži pišenšy brał, šo by
jich šynow wot wojerštwu wušwobodžil. Š temu je w poštajnym
šwajšku i šekarjem i štal, kotiž šu jemu pille šapšakali. Še by wón
mlodym ludžom dawal a wone bychu jich na šhwilu tak hubjenych
a šhorowatych šezimicž, šo by jich wojerštki šekar pschi pschepytowanju
ša nješmanych t wojerštwu špóšnal. Šolke lėta je tón muž nje-
kšostany šwoje njeprawe plody žnjał. Nėtko pak je ta wėž na
šwėtko pschischla. Šrijedy pak, hacž je šo wėž wušbudžila, je
Štrucksberg wumrjel a tak šwėtnemu šubnikkej cžeknył. Duž naj-
šferje pošna jašnosčž do wėžy nješchidže a wošebje njebudža šo
šekaršzy pošoznižy teho muža pschepokajacž mőž. Šobre pak je,
šo tajke šle cžinjenje šwoje kšostanje namaka.

— W Šndiškej je wulki hlód wudyril. Šapocžatk šebnuara
bėšche tam 9,300,000 ludži, kotiž na štatuu pošpjeru cžakaja.
Škót žakofnje cžerpi a i hromadami špada.

Šepjena wješ.

W dalokim kraju je wulki jėšor, kotremuž Šepjena wješ
rėkaju.

Šdyž šo tam wokolnych wobydlerjom prašchesch, pscheczjo ma
jėšor tajke špodžiwne mjeno, cži wowki wo nim takle baja:

Šdžež je nėtkole šchėroka woda, je nėhdy wulka wješ byla.

Wobydlerjo šu šonjerške kubla mėli a jara bohacži byli, niž pak
dušchni. Š kőnza wšy na hórzy je šepjena šchėžka štala. Wė šo
pošno tym nahladnym štatokam wo wšy je wona šchpatna byla.

W tutym domežku je wudowa je šwojim šyntom kšuduschki
pschebnył mėla. Cži naducži, hordži kublerjo nješbu tu macžer ani
jeje hólčezja ša nicžo mėli, kaž to hišchcže nėhđžecžkuli tak je, šo
kubler šchėžkarja a wulki maleho šańcz nima. —

Šchdom je junu jara hórzy džen byl. Šunje tón džen je do
wšy žušy muž pschischol.

Tón je dalokich pučow dla wšchón pošchny a špóžny byl,
jako tež wot šmalatcho škőnza tak lacžny, šo mőhl pschi šamym
šawutlicž. Duž je wo hórncžk cžerštwje wody na bohėdla pošpył.
Šle ničtő njeje šo jemu napicž dal.

W jonym dworje kaž w druhim šu boršajo rjekli: „Dži nam
dži, dži! Šapij šo i lužc! Ššami wody nimamy.“

Š tola šu študnje wšchė pošne wody mėli.

Wėšchki šo se wšy je šo wón t temu domej, kotryž je
i kőnza wšy na hórzy štal, bližil. Šu je šo pod hórku na šamjen
šhnył. Ššedžo je pošhmurjeny na wješ hladał a štonal: Šch, šo
bych tola šchėbnjenje i cžerštwego žórlschka mėl!

Ša to je hnydom i šchėžki hólčezž i hórncžkom t njemu
pschischol a jemu cžerštwego napoja dal. Šdyž je šo wón wo-
šchewil, je šo pacholka prašchal: „Włoj šhnto, šchto je cže wucžil,
tež nješnatym cžlowjekam šlužicž?“ Š hólčezž je pošnižnje prajil:
„Šchto by mje to hewal wucžil, hacž lubuschka macž!“

— Š twoja luba macž, je šnawo doma, abo hđže je? —

„Ša je tam ša hórku do haja poš šelo šchla. Šašcha kosa je
šhora.“

— Šucže škocž poš nju! Šjech šhwatajzy pschidže, dokelž
chzu jej něšchto wulke rjež! —

Š hdyž je pacholka w škotu poš macž bėžal, je šo na dobo
žula wješ do šemje šhpla. Šle šchėžka na hórzy je štejo wostala.
Š na tu wot hlubiny pošrjetu wješ je woda i kužola šbėžala.
Š teho je nėtko tón jėšor. Š na to je žušy i wulkim hłoškom
šanjekł: Šudžiško nėšajke, kotrež šo njedašch wutkemu pošnikkej
napicž, a kšisch, šo njemėlo cžisteje wody! Šnětko dže mašch jeje
nadošcž. Duž pij! — —

Šjes dycha w škotu je na to wudowa je šyntom pschihuala.
Š widžawšchi, šchto je šo štrachneho štalo, je w štrőželach ružy
šamajo blėda kaž šmjercž štala.

Wón pak je wotmolwil: Šaž šu šebi dawno šawinowali, je
šo jim štalo. Šich wokolne pola a luki, kiž nješbu i wodu ša-
ničžene, šu wot nėtko tebi a twojemu šhntej.

Š prajiwšchi to, je šo psched jeju wocžomaj šhubil. — —

Šak baja wo Šepjenej wšy.

Dobrowólne šmilne dary ša wbohe hlódne džecži w Šfrizy w Ššerbach nawdate:

Dotal nahromadžene: 2775 hr. 62 np.

Š Michalškeje wošady:

Šud. Š. w Budyšchinje . . . . . 3 = — =

Š Malešchanskeje wošady . . . . . 136 = — =

Hromadže: 2914 hr. 62 np.

W mjenje wobohich hlódnych džecži praji džak

Šólcž, redaktor.

Dališche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šhroty:

Š Michalškeje wošady:

Šjemjenowana poš šerbiskim šemschenju njedž. Škuli . . . 20 hr.

Š. w Šelnje poš poštnej nutrošcži . . . . . 2 =

Hromadže: 22 hr.

W mjenje wobohich šhrotow praji wutrobnny džak

Šólcž, redaktor.

„Šombaj Šób“ njeje jenož pola knjesow
duchownych, ale tež we wšchėch psche-
dawarňjach „Ššerb. Šlowin“ na wšach
a w Budyšchinje doštacž. Ša šchtwórcž
lėta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla
šo ša 4 np. pschedawaju.